

STANDARDI SISTEMOV VODENJA KOT ORODJE ZA IZBOLJŠANJE OKOLJSKE IN ENERGETSKE UČINKOVITOSTI

10.11.2011

Gregor SIMONIČ

Move Forward with Confidence

**BUREAU
VERITAS**

Sistemi vodenja

Kaj so sistemi vodenja oziroma upravljanja?

Sistem vodenja oziroma upravljanja predstavljajo preizkušen okvir za upravljanje in kontinuirano izboljševanje politike, postopkov in procesov na različnih področjih v organizaciji.

Zakaj potrebujemo sisteme vodenja?

Sodobno poslovanje od organizacije zahteva spopadanje z mnogimi izzivi:

- Donosnost
- Konkurenčnost
- Prilagodljivost
- Tehnologija
- Globalizacija
- Hitre spremembe in rast

Uravnoteženo obvladovanje teh in ostalih poslovnih zahtev je lahko težaven proces.

Sistemi vodenja lahko pomagajo z mobilizacijo potencialov v vaši organizaciji.

Kaj podpirajo sistemi vodenja?

Uvajanje učinkovitega sistema vodenja vam lahko pomaga pri:

- Sistematični ureditvi področja kot je ravnanje z okoljem, učinkovita raba energije ali kakovost v vaši organizaciji
- Izboljšanju operativne učinkovitosti
- Zmanjšanju stroškov
- Doseganju kontinuiranih izboljšav
- Povečanju zadovoljstva strank
- Obvladovanju socialnih, okoljskih in finančnih tveganj
- Izboljšanju vaše pozicije na trgu
- Učinkovitem tržnem komuniciranju

Standardi sistemov vodenja so orodja

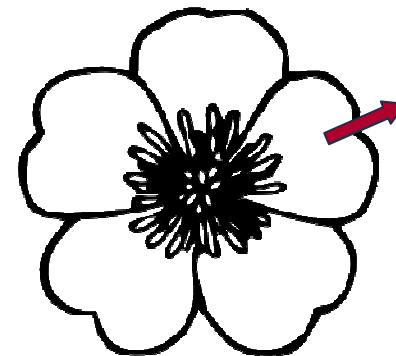
Zakaj sistemi vodenja potrebujejo standardizacijo?

Znani teoretik sistemov vodenja Russell Ackoff je ugotovil, da je sistem vodenja bolje obravnavati s strani outputa, kot pa s strani inputa.

Torej pri sistemu vodenja **je koristneje**, kot osredotočiti se na snovanje in preverjanje metod in vhodnih postopkov, **posvetiti se preverjanju in analizi rezultatov**. Iz te trditve izhaja zaključek, da je na vhodni strani bolje slediti predpisanim – **standardiziranim** postopkom.

Standardi sistemov vodenja so orodja, s katerimi lahko nenehno izboljšujete vaše strategije, operativno delovanje, nivo storitev, učinkovitost in sledite vašemu poslanstvu.

Standardi omogočajo tudi primerljivost znotraj področij vodenja in znotraj gospodarskih panog oziroma med podobnimi organizacijami ter lažji prenos izkušenj primerov dobre prakse.

Področje:

- Energetika
- Okolje
- Kakovost...

Vsaka organizacija je sistem

Certificiranje sistemov vodenja

Zakaj certificirati sisteme vodenja?

S certificiranjem vpeljanega sistema vodenja zagotavljamo:

- njegovo dolgoročno učinkovitost,
- nenehno preverjanje delovanja sistema in
- največje možne koristi sistema vodenja v organizaciji
- Potrditev sistema s strani neodvisne organizacije

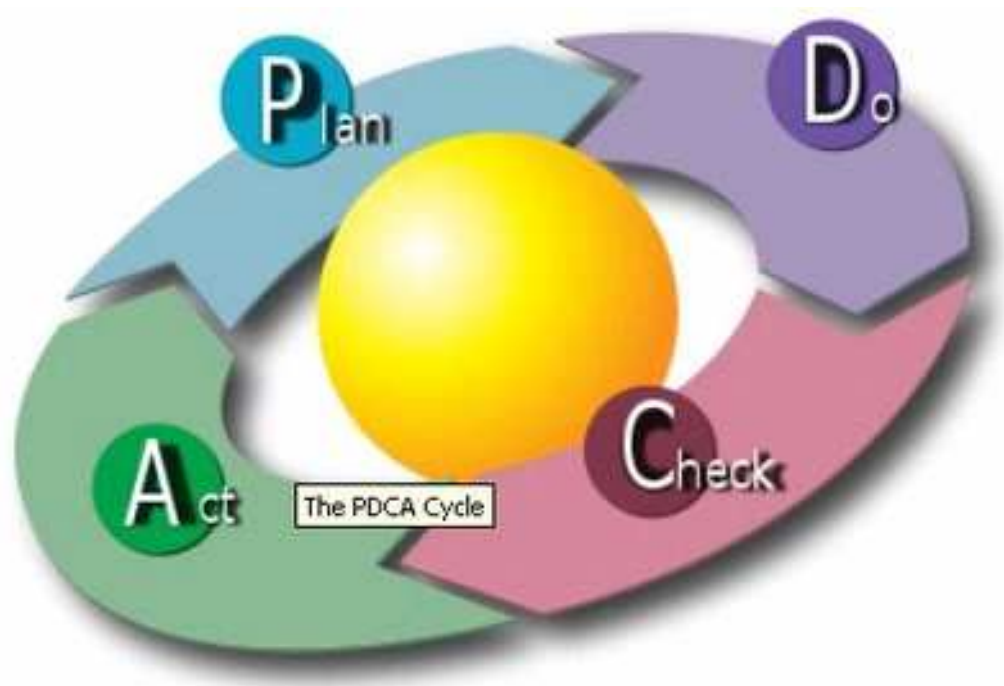
Celosten pristop izboljša učinkovitost

Organizacija – sistem je dinamična in dualistična kompozicija procesov in struktur. Procesi so primarno namenjeni delovanju poslovnega sistema, struktura pa je namenjena kontinuiteti in preživetju poslovnega sistema. Enega se ne da nadomestiti z drugim, zato je v smislu povečanja učinkovitosti potrebno sistemsko vodenje za uravnoteženo delovanje in vpliv procesov in struktur.

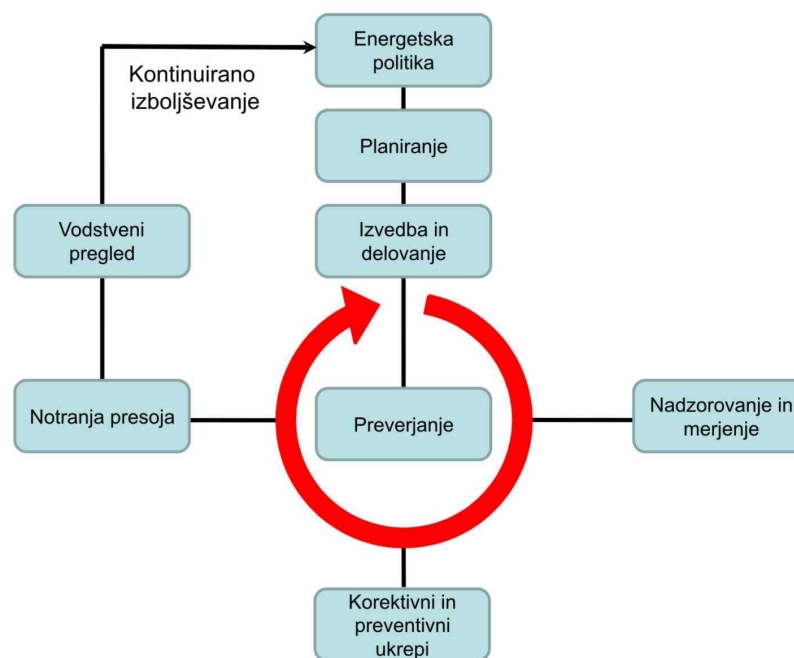

Okolje in energija v sistemu vodenja

- Demingov krog PDCA predstavljen nekoliko drugače (odslikava strukture standardov)

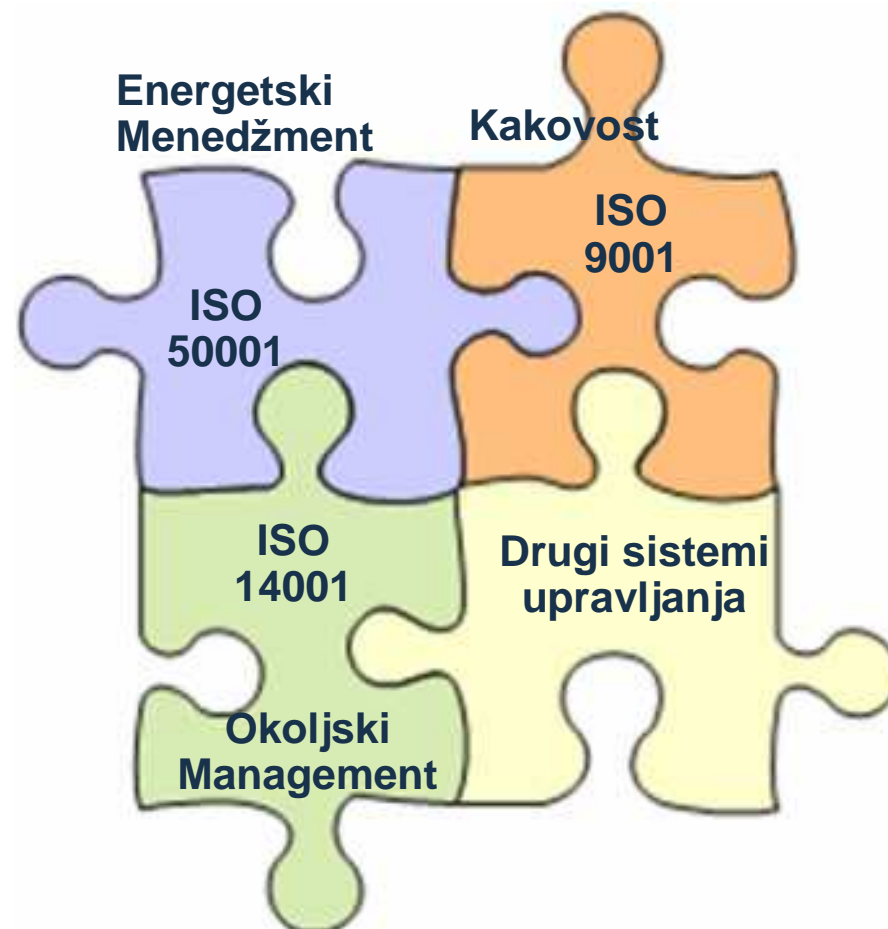

Načrtovanje
Izvajanje
Preverjanje
Ukrepanje

Kompatibilnost ISO standardov

- ▶ Struktura standardov **ISO 50001** in **ISO 14001** je enaka kot **ISO 9001**, kar povečal učinkovitost in uporabnost
- ▶ Uporablja se definicijska in terminološka enakost
- ▶ Pomembna je vsebinska razlika
- ▶ Standarda se lahko uporabita kot neodvisen posamezni standard ali integrirata v ostale sisteme upravljanja
- ▶ Možne dosežene sinergije
  - Enaka korporacijska politika
  - Podobni viri
  - Kontinuirane izboljšave
  - Notranje in zunanje presoje
  - Vodstveni pregledi
  - Upravljanje z dokumentacijo in podatki
- ▶ Integrirana certifikacija zagotavlja večjo učinkovitost presoj, doslednost in optimizacijo
- ▶ Standarda tako predstavljata okoljski in energijski modul trenutno veljavnih sistemov vodenja

Energija in okolje sta povezana

ISO 14001:2004

Sistem ravnanja z okoljem

- ▶ Varovanje okolja
- ▶ Preprečevanje onesnaževanja
- ▶ Ravnanje z odpadki
- ▶ Okoljska učinkovitost

ISO 50001:2011

Sistem upravljanja z energijo

- ▶ Učinkovita raba energije
- ▶ Smotrno ravnanje z energijo
- ▶ Energetski menedžment
- ▶ Energetska učinkovitost

ISO 14001: Korist za vašo organizacijo in okolje

Skrb za okolje izboljša podobo vaše organizacije. Istočasno lahko ustrezno obravnavanje okoljskih problemov pripomore h gospodarskim koristim in tako poveča konkurenčnost organizacije.

Dokaz o odgovornem pristopu postaja vse bolj pomemben nabavni kriterij. Okoljsko ozaveščeni odjemalci raje sklepajo kupčije s sorodno mislečimi organizacijami, torej s takšnimi, ki nazorno prikažejo svoj odnos do okolja prek mednarodno priznanih standardov, kot je ISO 14001.

Koristi, ki izhajajo iz pridobitve certifikata ISO 14001, vključujejo:

- ▶ večje zaupanje kupcev, investorjev, javnosti in lokalne skupnosti;
- ▶ izboljšanje nadzora stroškov s pomočjo ohranjanja vloženi materialov in energije;
- ▶ zmanjšano tveganje za odškodninsko odgovornost in posledično pocenitev zavarovalnih premij;
- ▶ lažja pridobitev raznih dovoljenj za obratovanje.

Razvoj in pregled Sistemov upravljanja z energijo

	Država/obseg	Standard
Preteklo Sistemi upravljanja z energijo	Danska	DS2403 : 2001
	Švedska	SS627750 : 2003
	Irska	IS 393 : 2005
	Španija	UNE 216301 : 2007
Do sedaj Sistemi upravljanja z energijo	UE-27 EN 16001	Od julija 2009
	Kitajska GB / T 23331-2009	Od novembra 2009
	USA ANSI/SME 2000 Superior Energy Performance (industrial plants certification)	Od 2008 Od 2010
Prihodnost Sistemi upravljanja z energijo	Globalni standard ISO 50001 (izpeljan iz EN 16001)	Od 15.06.2011

ISO 50001 se bo uporabljal za cca. 60% globalne energetske porabe

Ključne zahteve Sistemov upravljanja z energijo

- ▶ Vzpostavitev, implementacija in vzdrževanje **energetske politike** z obvezo po doseganju dobrih energetskega performansov (energetska učinkovitost in uporaba obnovljivih virov energije)
- ▶ Definicija prioritet in postavitve **ciljev in zahtev** z uporabo **indikatorjev energetske učinkovitosti** in uporabe veljavnega načrta merjenja porabe energije
- ▶ poglobljena **pregled porabe energije** za vse aktivnosti (pretekla, trenutna in planirana poraba energije)
- ▶ **Identifikacija glavnih faktorjev** ki vplivajo na porabo energije
- ▶ Ugotoviti je potrebno **povezavo med porabo energije in energetske dejavniki**
- ▶ Vzpostavitev **periodičnih napovedi porabe energije** in identifikacija priložnosti za prihranke
- ▶ Vključevanje faktorja energije v vse procese odločanja v podjetju
- ▶ Identifikacija uporabnih **zahtev**
- ▶ **Aktivnosti managementa**, da se zagotovi implementacija energetske politike in Sistemov upravljanja z energijo

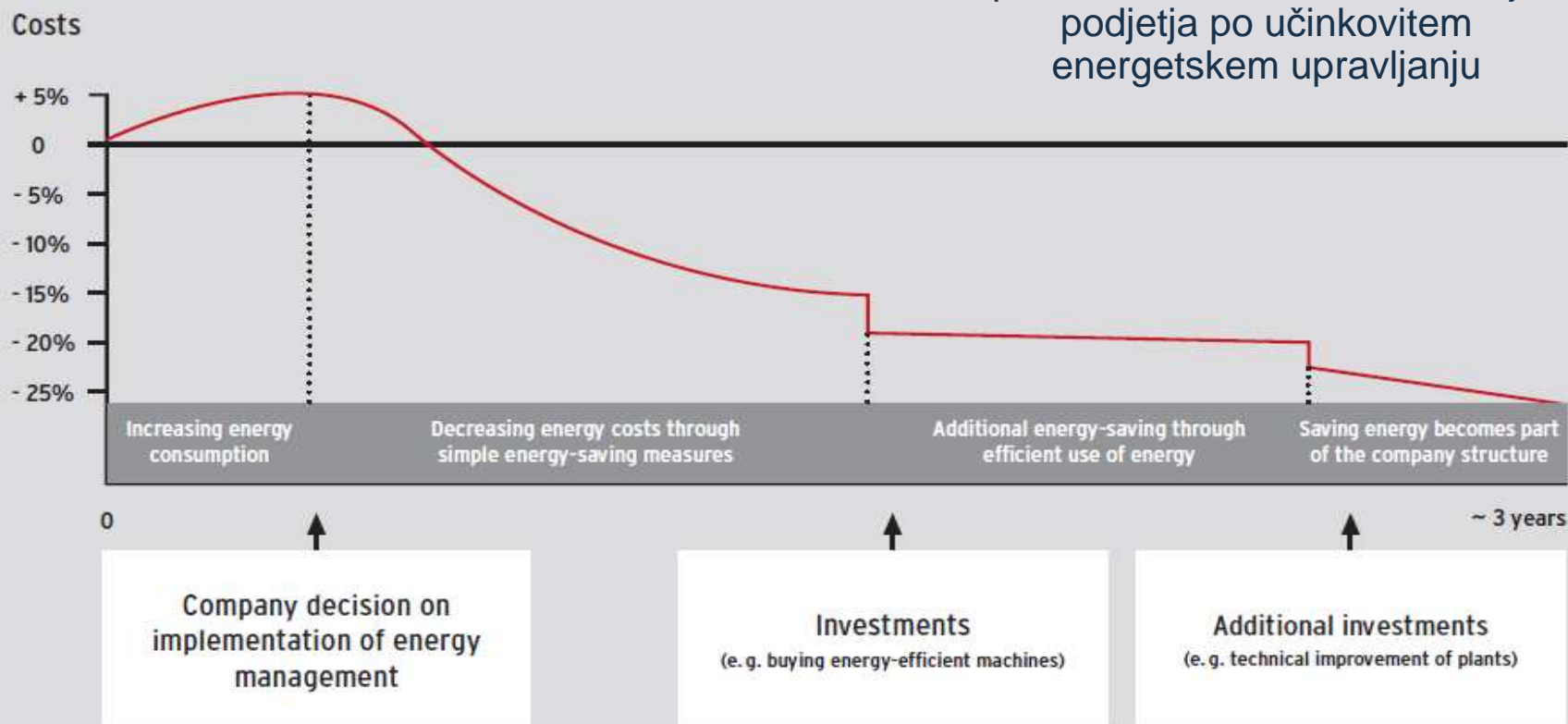
Presoje v okviru sistemov upravljanja z energijo bodo omogočile povečanje izboljšav energetske učinkovitosti in potencialnih prihrankov energije

Doseganje prihrankov

Doseganje prihrankov z uvajanjem Sistemov upravljanja z energijo

Prihranki so odvisni od predanosti, zavezanosti in želje podjetja po učinkovitem energetske upravljanju

Source : DIN EN 16001: Energy Management Systems in Practice, A Guide for Companies and Organisations. German Federal Ministry for the Environment, Nature Conservation and Nuclear Safety

Ključne pridobitve z uvajanjem Sistema upravljanja z energijo?

▶ **Izboljšava menedžmenta organizacije**

- Organizacija pridobi s sistematičnim ukvarjanjem na področju Sistemov upravljanja z energijo, ostane učinkovita in omogoči:
  - Optimizacijo prihrankov
  - Izboljšane prihranke energije in zmanjšanje izpustov CO₂
  - Kontinuirane izboljšave sistema upravljanja z energijo (EnMS)
- Dvig zavesti zaposlenih in delovanja na področju Sistema upravljanja z energijo
- Zavezanost celotne organizacije k energetsko učinkovitem delovanju

▶ **Prihranki energije**

- zagotavljanje potencialnih prihrankov energije in večja okoljska učinkovitost

▶ **Udejanjanje trajnostnega razvoja**

- Pokazati zainteresiranim zavezanost k učinkovitem ravnanju in zmanjševanju stroškov
- Izboljšan ugled podjetja

▶ **Pridobitev boljše pozicije na trgu**

- Javni razpisi, ozaveščene stranke...
- Kriterij pri strankah z razvito trajnostno politiko dobaviteljev

- ▶ Standardi s področja okolja in energije so orodja s katerimi postavimo osnovo za vpeljevanje, učinkovito delovanje in izboljšave okoljskega in energetskega menedžmenta
- ▶ Za vpeljane sisteme predstavljajo standardi referenčne vrednosti in postopke za potrditev pravilnega in učinkovitega delovanja sistema
- ▶ Za vse vrste organizacij so standardi namenjeni kot podpora in preizkušen sistem vodenja, ki pravilno uporabljeni vodijo v nenehne izboljšave

HVALA ZA POZORNOST!

Gregor SIMONIČ

gregor.simonic@si.bureauveritas.com

www.bureauveritas.si

Move Forward with Confidence